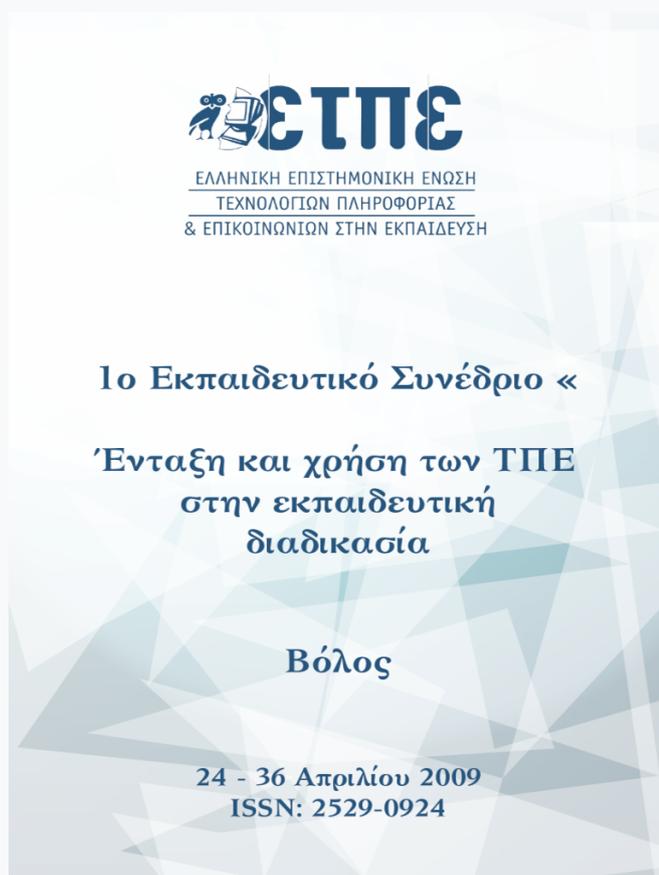

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2009)

1ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία»

Μαθησιακές Πλατφόρμες με χρήση τεχνολογιών Web 2.0. Για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Σχεδιασμός και Εφαρμογή

Συμεών Ζουρελίδης

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ζουρελίδης Σ. (2024). Μαθησιακές Πλατφόρμες με χρήση τεχνολογιών Web 2.0. Για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Σχεδιασμός και Εφαρμογή. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 373–383. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/6533>

Μαθησιακές Πλατφόρμες με χρήση τεχνολογιών Web 2.0. Για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Σχεδιασμός και Εφαρμογή

Ζουρελίδης Συμεών

Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α' Δ/σης Αθηνών
Επιμορφωτής Β Επιπέδου στις Τ.Π.Ε. Π.Ε. 60/70 "Κοινωνία της Πληροφορίας" ΥΠ.Ε.Π.Θ.
zourelid@otenet.gr

Περίληψη

Οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν την γνώση μόνοι τους ελάχιστα βοηθούμενοι από το διδάσκοντα, μια πρακτική που τον προετοιμάζει να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις της κοινωνίας της πληροφορίας. Στόχος της συγκεκριμένης προσέγγισης είναι η αξιοποίηση και ο σχεδιασμός μιας εκπαιδευτικής πλατφόρμας από τους εκπαιδευτικούς για τον σχεδιασμό της διδασκαλίας. Στόχος της εργασίας αυτής είναι να παρουσιάσει καλές πρακτικές και παραδείγματα για το πώς, τα wikis, το Webnode, και τα blogs μπορούν να αξιοποιηθούν μέσα σε τάξη σε πραγματικές συνθήκες διδασκαλίας προκειμένου να διευκολύνουν το έργο του εκπαιδευτικού και να βελτιώσουν την ροή και την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Λέξεις κλειδιά: *Τεχνολογίες Web2.0, wikis, Webnode, blogs, κοινωνική διαδίκτυωση.*

1. Εισαγωγή

Το Διαδίκτυο αποτελεί πηγή πληροφορίας, γνώσης και επικοινωνίας με τις υπηρεσίες που προσφέρει. Από την εμφάνιση του μέχρι σήμερα δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστη καμία από τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ζωής. Το ερώτημα που ταλανίζει την εκπαιδευτική κοινότητα είναι αν μπορεί να αξιοποιηθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς και πολλές ερευνητικές προσπάθειες κινούνται προς αυτήν την κατεύθυνση (Παπανικολάου κ.α., 2002). Το Διαδίκτυο και οι υπηρεσίες του εκτός του ότι μπορούν να υποστηρίξουν ένα μάθημα με πολλαπλούς τρόπους, αποτελούν και αντικείμενο διδασκαλίας στα πλαίσια του μαθήματος της Πληροφορικής. Αντικείμενο διδασκαλίας, στο οποίο αφιερώνονται ελάχιστες διδακτικές ώρες στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αποτελούν και οι επιπτώσεις της Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο σύγχρονο κόσμο. Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η εφαρμογή και ο σχεδιασμός μαθησιακών πλατφόρμων *Blogs, wikis & Webnode* από το άνοιγμα αξιοποιώντας έτσι τις τεχνολογίες κοινωνικής διαδίκτυωσης για τους εκπαιδευτικούς και φυσικά με μηδέν κόστος. Επιλέξαμε ως αντικείμενο διδακτικής προσέγγισης τα Blogs, wikis, Webnode για τους εξής λόγους: Μπορούν να αξιοποιηθούν ως εργαλεία στην οικοδόμηση της γνώσης. Είναι πιο εύκολη η δημιουργία και ανανέωση τους και δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις, όπως για παράδειγμα η δημιουργία δικτυακών τόπων (γνώση HTML) . Η δημιουργία και ανανέωση ενός καλαίσθητου blog ή Wiki μπορεί να αποτελέσει το πρώτο βήμα πριν την δημιουργία ενός δικτυακού τόπου στα πλαίσια μιας ομαδικής εργασίας (project).

2. Κοινωνική διαδίκτυωση

Το social bookmarking υπάρχει αρκετά χρόνια, αλλά μόλις πρόσφατα περνάει από την προσωπική χρήση σε πρωτοπόρες επιχειρήσεις, σχολεία και οργανισμούς. Ενδιαφέροντες σύνδεσμοι διαμοιράζονται και γίνονται κτήμα όλων. Σε μια σχολική τάξη καθίσταται εύκολη η συλλογή πηγών γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα, ώστε οι μαθητές να ωφεληθούν από τις αναζητήσεις των συμμαθητών τους. Το social tagging - η εφαρμογή ελεύθερων λέξεων που οι άλλοι μπορούν να δουν και να μοιραστούν - είναι ακόμα πιο επαναστατική επειδή παρέχει έναν εναλλακτικό τρόπο κατηγοριοποίησης και οργάνωσης της γνώσης. Παράλληλα, λειτουργεί και ως εργαλείο διαπραγματεύσης κοινών νοημάτων και ορολογίας. Τα tag clouds προσφέρουν προσωπική πλοήγηση αποθηκευμένων πηγών και επίσης μια παρουσίαση των θεμάτων και αντικειμένων που ενδιαφέρουν κάποιον, γεγονός που παρέχει ευκαιρίες για τυχαία εύρεση και ανακάλυψη κοινών ενδιαφερόντων. Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται η χρήση υπηρεσιών συγγραφής και δημοσίευσης προσωπικού περιεχομένου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δημιουργία προσωπικών ιστολογίων (weblog, blog). Υπάρχουν blog που φιλοξενούνται σε απομακρυσμένους servers (Blogger), όπως και λογισμικό ανοικτού κώδικα που επιτρέπει στον χρήστη να τοποθετήσει ένα blog στον δικό του server (WordPress). Άλλες εφαρμογές κοινωνικής διαδίκτυωσης (social networking applications) συνδυάζουν τη δυνατότητα αποστολής άμεσων μηνυμάτων με τη δημιουργία και δημοσίευση περιεχομένου, όπως

φωτογραφίες, βίντεο, μουσική (MySpace, Facebook, Flickr). Όλα αυτά διαμορφώνουν μια νέα παιδαγωγική, σύμφωνα με την οποία η μάθηση στηρίζεται στην προσωπική δοκιμή και παραγωγή, καθώς και στο διαμοιρασμό με τους άλλους. Τα προσωπικά περιβάλλοντα και τα δίκτυα μάθησης έχουν το πλεονέκτημα ότι μπορούν μέσω της αλληλεπίδρασης να βελτιώνονται και να σχηματίζουν νέα πλέγματα συνδέσεων, προσφέροντας νέες ευκαιρίες για γνώση. Σύμφωνα με τη φράση: «κοινωνικότητα που στηρίζεται σε αντικείμενα» (object-based sociality) που χρησιμοποιεί ο Jyri Engstrom, η κοινωνική δικτύωση και η συζήτηση επικεντρώνεται γύρω από κοινά αντικείμενα (φωτογραφίες, βίντεο, μουσική κλπ.) παρά γύρω από ανθρώπους. Κάποιοι μαθητές νιώθουν πιο άνετα να μιλούν για ένα έργο τέχνης, για παράδειγμα, παρά να μιλούν για την τέχνη γενικά. Το να επιτρέπει κάποιος οι διαδικτυακές πηγές να προσελκύουν σχόλια και συζητήσεις γύρω από αυτές προσφέρει έναν χρήσιμο τρόπο μιας προσομοιωμένης συζήτησης. Τα παραπάνω κοινωνικά εργαλεία δεν αφορούν το περιεχόμενο τόσο, όσο τις συνδέσεις (networking) και το γενικότερο πλαίσιο (context), σε αντίθεση με τις προηγούμενες γενιές του e-learning που έδιναν την βαρύτητα στην παράδοση “μαθησιακών αντικειμένων” (learning objects), τα οποία προσφέρονται κυρίως για επαναληπτική εξάσκηση. Υποστηρίζουν τη μάθηση ως διαδικασία και όχι τόσο ως αποτέλεσμα και είναι προσωπικά και εμπλαισιωμένα.

3. Τεχνολογίες Web2.0

Ο όρος Web 2.0 αναφέρεται γενικά σε μια δεύτερη γενιά των υπηρεσιών διαθέσιμων στο Internet (World Wide Web) που αφήνει τους ανθρώπους να συνεργαστούν και να μοιραστούν τις πληροφορίες on-line. Σε αντίθεση με την πρώτη γενιά, το Web 2.0 δίνει στους χρήστες μια εμπειρία πιο κοντά στις εφαρμογές υπολογιστών γραφείου από τις παραδοσιακές στατικές ιστοσελίδες. Ο όρος χρησιμοποιείται συχνά για να αναφερθούμε σε μια τρέχουσα μετάβαση του World Wide Web από μια συλλογή ιστοσελίδων και ιστοχώρων σε μια ολοκληρωμένη υπολογιστική πλατφόρμα με εφαρμογές εξυπηρετώντας τους χρήστες του διαδικτύου. Το Web 2.0 αναμένεται με τις υπηρεσίες που θα προσφέρει, να αντικαταστήσει τις εφαρμογές υπολογιστών γραφείου για πολλούς λόγους. Εννοούμε δηλαδή, την τρέχουσα μετάβαση σε ένα «συμμετοχικό» Διαδίκτυο, με τη συμμετοχή τόσο των ανθρώπων όσο και των μηχανών. Το Web 2.0 χαρακτηρίζεται από τα εξής: The Read/Write Web: Το διαδίκτυο είναι πλέον μέσο, όπου οι άνθρωποι είναι και αναγνώστες και συγγραφείς. Ο κύριος καταλύτης για αυτό είναι το κοινωνικό λογισμικό (social software), επιτρέποντας την επικοινωνία και τη συνεργασία μεταξύ δύο ή περισσότερων ανθρώπων. Το Internet ως πλατφόρμα: Το Διαδίκτυο παρουσιάζεται ως πλατφόρμα προγραμματισμού επάνω στην οποία οι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη δημιουργούν τις εφαρμογές λογισμικού. Ο κύριος καταλύτης για αυτό είναι τα Application Programming Interfaces (οι διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών), ή APIs, επιτρέποντας την επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων εφαρμογών λογισμικού. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί, εντούτοις, ότι " το Web 2.0" δεν είναι τίποτα άλλο από το εξελισσόμενο Web όπως υπάρχει σήμερα. Είναι το Διαδίκτυο που όλοι μας γνωρίζουμε. Αλλά τα προβλήματα, τα ζητήματα, και οι τεχνολογίες που εξετάζουμε είναι από πολλές απόψεις διαφορετικά, και έτσι η χρησιμοποίηση του όρου " Web 2.0" είναι μια αναγνώριση ότι το Internet είναι σε μια κατάσταση συνεχούς εξέλιξης και αλλαγής, και ότι μεταβαίνουμε σε μια νέα εποχή, την εποχή της συνεργασίας μέσω Διαδικτύου. Πότε ένα site είναι Web 2.0; Ενώ ο ορισμός μιας εφαρμογής Web 2.0 δεν έχει ξεκαθαριστεί πλήρως ακόμα, είναι γενικά αποδεκτό ότι μια ιστοσελίδα Web 2.0 παρουσιάζει μερικά βασικά χαρακτηριστικά, τα οποία απορρέουν και απ' ό,τι αναφέραμε παραπάνω που χαρακτηρίζει το Web 2.0. Αυτά περιλαμβάνουν:

- Η σελίδα δεν πρέπει να λειτουργεί όπως ένα περιτοχιζόμενο κτήμα -πρέπει να είναι εύκολο τόσο να προστεθούν δεδομένα στο σύστημα όσο να αποκτηθούν δεδομένα από αυτό.
- Οι χρήστες είναι ιδιοκτήτες των δεδομένων τους όσον αφορά την σελίδα και μπορούν να τα τροποποιήσουν με άνεση.
- Κυρίως βασισμένες στο γνωστό σε όλους μας Διαδίκτυο (WEB), οι πιο επιτυχημένες εφαρμογές Web 2.0 θα πρέπει να είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν σχεδόν εξ ολοκλήρου μέσω ενός φυλλομετρητή (browser). Αυτό είναι εξάλλου και το νόημα της φράσης: "Το δίκτυο ως πλατφόρμα".
- Οι επιστροφές δεδομένων πρέπει να είναι δυναμικές, όχι στατικές, μεταβαλλόμενες ανάλογα με τις μεταβλητές που συνδέονται με την ερώτηση του χρήστη (π.χ. λέξεις κλειδιά, θέση).
- Είναι απαραίτητη μια μορφή "αρχιτεκτονικής της συμμετοχής" που επιτρέπει στους χρήστες για να προσδώσουν αξία στην εφαρμογή δεδομένου ότι την χρησιμοποιούν.
- Εμφανίζονται επίσης μερικές πτυχές κοινωνικής δικτύωσης (social networks).

Οπτική Αισθητική – Ένα χαρακτηριστικό του Web 2.0. Πολλές ιστοσελίδες Web 2.0 δίνουν προτεραιότητα στο οπτικό σχέδιο και την αισθητική τους, με σκοπό να παρουσιάσουν στο χρήστη μια σελίδα ή εφαρμογή που χαρακτηρίζεται από σαφήνεια, αλλά είναι καλά οργανωμένη και οπτικά ελκυστική.

Κάποιες κοινές τεχνικές σχεδίου είναι οι ακόλουθες:

- Φόντο με βαθμιαία μεταβολή.
- Μεγάλες ζωηρόχρωμες εικόνες, συχνά με αντανάκλασεις και σκιές και άλλες τέτοιου τύπου λεπτομέρειες.
- Κείμενο με μεγάλους σε μέγεθος χαρακτήρες (ειδικά σε σύγκριση με την έμφαση στο πολύ μικρό κείμενο παλιότερα).
- Διαγώνια συρταρωτά Backgrounds.
- Φανταχτερά τρισδιάστατα στοιχεία.
- Τυχαία υπογεγραμμένα και τονισμένα κύρια σημεία στο κείμενο.

Σημαντικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε εφαρμογές – ιστοσελίδες τύπου Web 2.0 είναι:

- Blogs (weblog)
- Wikis
- Webnode
- moodle

4. Σχεδίαση και άνοιγμα Blog

Το Διαδίκτυο επιδρά σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης ζωής και μεταβάλλει με τρόπους με τους οποίους διαρκώς ανακαλύπτουμε τον ανθρώπινο πολιτισμό. Τα blogs αποτελούν μια σύγχρονη τεχνολογία έκφρασης και επικοινωνίας του Διαδικτύου με επιπτώσεις στην κοινωνική ζωή και αποτελούν ένα πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και προβληματισμού σχετικά με τις επιδράσεις της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών. Σαν παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε το ενδιαφέρον του τύπου (έντυπου και ηλεκτρονικού) για την συγκεκριμένη τεχνολογία, το οποίο μπορούμε να διαπιστώσουμε από τα σχετικά άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά (βλ. Βιβλιογραφία) καθώς και την πρόσφατη χρήση τους από τηλεοπτικό σταθμό στην πρόσφατη εκλογική αναμέτρηση. Ένα weblog, που εν συντομία αναφέρεται ως blog, είναι ένας ιστοχώρος όπου γίνονται καταχωρήσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα (όπως σε ένα περιοδικό ή ένα ημερολόγιο) και παρουσιάζονται σε αντίστροφη χρονολογική σειρά. Ένα blog, δηλαδή, είναι μια διαδικτυακή έκδοση που αποτελείται από περιοδικά άρθρα (συνήθως σε ανάστροφη χρονολογική σειρά όπως αναφέραμε παραπάνω). Τα Blogs προσφέρουν σχόλια ή ειδήσεις συχνά σε ένα ιδιαίτερο θέμα, όπως τα τρόφιμα, η πολιτική, ή οι τοπικές ειδήσεις. Κάποια λειτουργούν ως πιο προσωπικά online ημερολόγια.

Ένα χαρακτηριστικό blog συνδυάζει κείμενο, εικόνες, και συνδέσμους για άλλα blogs, ιστοσελίδες και άλλα μέσα σχετικά με το θέμα του. Τα περισσότερα blogs αποτελούνται πρώτιστα από κείμενο αν και πολλοί εστιάζουν στις φωτογραφίες, τα βίντεο ή τον ήχο. Τα πρώτα blogs ήταν γνωστά ως " online diaries " και πρωτοεμφανίστηκαν το 1994. Τα ιστολόγια, όπως είναι συχνά η ελληνική απόδοση της λέξης weblog (web + log), ξεκίνησαν κυρίως από προγραμματιστές και άλλους φίλους της τεχνολογίας, σαν ηλεκτρονικά ημερολόγια όπου ο καθένας παραθέτει σκόρπιες σκέψεις του. Σήμερα έχουν πολλαπλασιαστεί τρομερά, χάρη στις δωρεάν πλατφόρμες όπως το Blogspot, Wordpress ή το Blogger, που κάνουν την δημιουργία όμορφων έξυπνων ιστολογίων, υπόθεση μερικών λεπτών. Η επιρροή τους έχει αρχίσει να αυξάνει, καθώς πολλοί άνθρωποι είναι απογοητευμένοι με την ποιότητα των καθιερωμένων ΜΜΕ και με την έλλειψη διαδραστικότητάς τους. Τα σύγχρονα εργαλεία διαμοιρασμού ιδεών και επικοινωνίας, blogs, wikis, άμεσα μηνύματα, αναφέρονται και ως κοινωνικό λογισμικό. Εκπαιδευτική Αξιοποίηση: Η ιστοσελίδα που επιτρέπει την

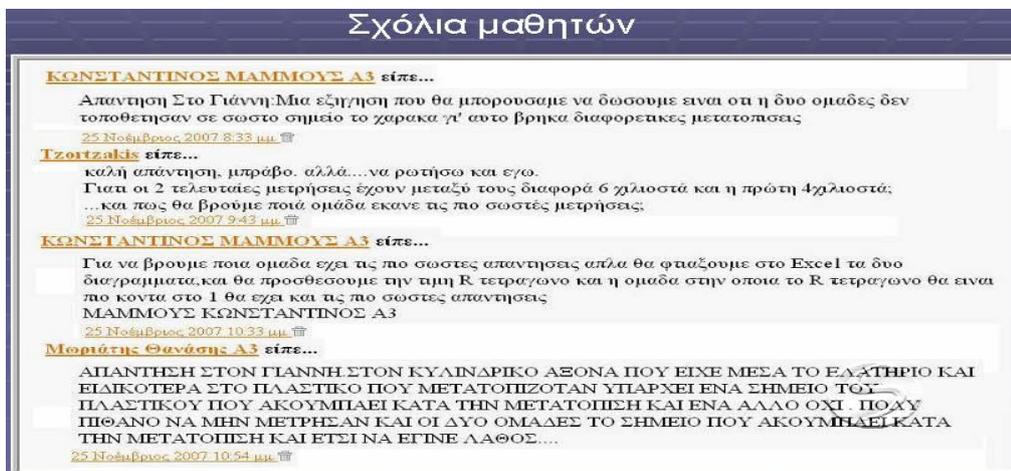
- εύκολη δημιουργία
- καταχώριση κειμένων σε χρονολογική σειρά
- καταχώριση σχολίων
- δημοσίευση φωτογραφιών, video κλπ
- σύνδεση με άλλες ιστοσελίδες και blogs
- δημιουργία διαθεματικών δραστηριοτήτων
- επεξεργασία διδακτικών σεναρίων μέσω χρήσης των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη
- δημιουργία σχολικών δικτύων[πλατφόρμα διασύνδεσης με άλλα σχολεία ή και τάξεων]
- χρήση της Ελληνικής γλώσσας

Τα blogs μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή ενός ηλεκτρονικού προσωπικού φακέλου εργασιών του μαθητή (portfolio) ή για ομαδικές εργασίες. Βοηθούν την καλλιέργεια δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης, παρέχοντας αυξημένα κίνητρα στους μαθητές να επικοινωνήσουν με ένα ευρύτερο ακροατήριο. Η συζήτηση που μπορούν να προκαλέσουν με το σχολιασμό και τις διαδοχικές απαντήσεις προσφέρουν

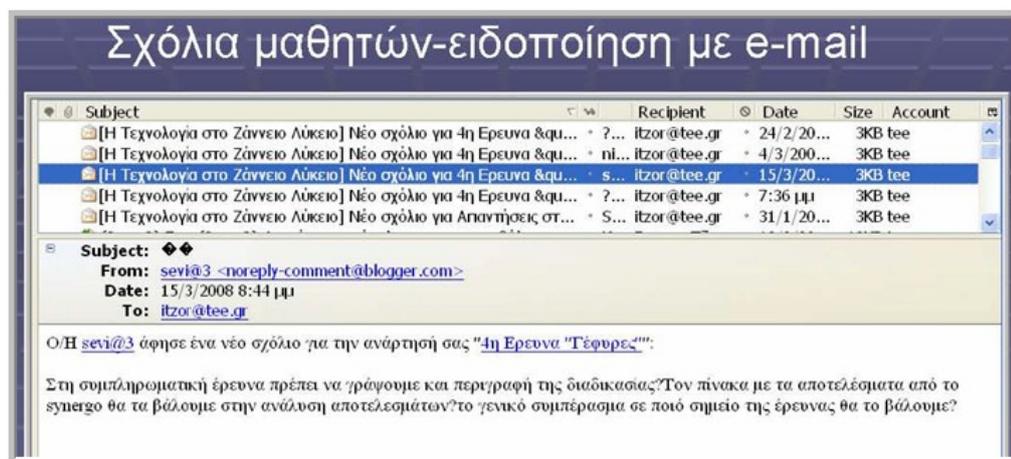
ευκαιρίες αναστοχασμού και κοινωνικής δικτύωσης ταυτόχρονα.

Εικόνα 1 από zanneio2007.blogspot.com

Εικόνα 2 από zanneio2007.blogspot.com

Εικόνα 3 από zanneio2007.blogspot.com

Δημιουργία Blog. Στη φάση αυτή η δημιουργία ενός blog, είτε σε προσωπικό επίπεδο είτε σε επίπεδο ομάδας, (αυτό αφήνεται στην κρίση του διδάσκοντα) ενεργοποιεί περισσότερο τους μαθητές στην αξιοποίηση της τεχνολογίας με στόχο ένα ποιοτικότερο αποτέλεσμα (για την συγκεκριμένη εργασία: προσοχή στη σύνταξη, στη διατύπωση, στα ορθογραφικά λάθη, στο περιεχόμενο). (Παπανικολάου κ.α. 2002). Παραθέτουμε ορισμένες Ιστοσελίδες ανοίγματος και σχεδίασης Blog. <https://www.blogger.com/start>, <http://wordpress.com/>

5. Σχεδίαση και άνοιγμα Wiki

'Wiki' είναι ένας τύπος ιστοσελίδας που επιτρέπει στον χρήστη να προσθέσει, να αφαιρέσει, ή ειδάλλως να επεξεργαστεί και να αλλάξει ολόκληρο το περιεχόμενο πολύ γρήγορα και εύκολα, μερικές φορές χωρίς την ανάγκη για την εγγραφή στην συγκεκριμένη ιστοσελίδα. Αυτή η ευκολία της αλληλεπίδρασης και της λειτουργίας κάνει ένα wiki ένα αποτελεσματικό εργαλείο συνεργατικής γραφής. Το όνομα προέρχεται από την αργκό του διαδικτύου και συγκεκριμένα είναι συντόμευση του όρου WikiWikiWeb. Η λέξη wiki είναι μια πιο σύντομη μορφή του wiki wiki (weekie, weekie), το οποίο είναι από τη γλώσσα της Χαβάης όπου χρησιμοποιείται συνήθως ως επίθετο για να δείξει κάτι γρήγορο. Ο όρος wiki μπορεί επίσης να αναφερθεί στο κοινωνικό λογισμικό (μηχανή wiki) που διευκολύνει τη λειτουργία ενός τέτοιου ιστοχώρου ή σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες wiki, συμπεριλαμβανομένης της ιστοσελίδας σχετικά με την επιστήμη της πληροφορικής (και πρώτου wiki), WikiWikiWeb, και την on-line εγκυκλοπαίδεια Wikipedia. Σε ένα wiki, διάφορα άτομα μπορούν να γράφουν μαζί. Αν ένα άτομο κάνει κάποιο λάθος, το επόμενο μπορεί να το διορθώσει. Μπορεί επίσης να προσθέσει κάτι νέο στην σελίδα, πράγμα που επιτρέπει την συνεχή βελτίωση και ενημέρωση. Επίσης, στα wiki μπορεί να γίνεται συζήτηση. Σε ορισμένα wiki όπως η Wikipedia (το διασημότερο wiki) υπάρχουν οι σελίδες συζήτησης γι' αυτό, αλλά σε άλλα wiki, συζήτηση μπορεί να γίνεται σε όλες τις σελίδες. Ο σκοπός και οι κανόνες είναι διαφορετικοί σε διάφορα wiki. Για παράδειγμα σκοπός της Wikipedia είναι να γραφούν άρθρα που σχηματίζουν μια εγκυκλοπαίδεια. Ο σκοπός δημιουργεί και κανόνες συμπεριφοράς π.χ. στην Wikipedia δεν γίνεται γενική συζήτηση αφού δεν βοηθά στην συγγραφή άρθρων. Γενικά, υπάρχουν δύο τρόποι συγγραφής σε ένα wiki. Ο πρώτος είναι η διαχείριση εγγράφων (document mode), όπου ο καθένας γράφει κάτι ανώνυμα και οι άλλοι το τροποποιούν καταλήγοντας σε ένα άρθρο στο οποίο έχουν εκφράσει πολλοί άνθρωποι την γνώμη τους. Ο δεύτερος τρόπος είναι ο thread mode, στον οποίο οι συμμετέχοντες συνεχίζουν συζητήσεις αφήνοντας υπογεγραμμένα μηνύματα. Κάποιοι επιλέγουν να αφήσουν τα αρχικά μηνύματα ανέπαφα και μία συλλογή μηνυμάτων εξελίσσεται. Οι χρήστες έχουν το δικαίωμα κατοχής υπογραφής και δικιάς τους σελίδας. Η υπογραφή μπαίνει στο κείμενο, το οποίο έχει τροποποιήσει ο χρήστης. Στην ουσία, ένα wiki είναι μια απλοποίηση της διαδικασίας δημιουργίας των σελίδων HTML σε συνδυασμό με ένα σύστημα που καταγράφει κάθε αλλαγή που συμβαίνει με το πέρασμα του χρόνου, έτσι ώστε ανά πάσα στιγμή, μια σελίδα να μπορεί να επανέλθει σε οποιαδήποτε από τις προηγούμενες καταστάσεις της. Ένα σύστημα wiki μπορεί επίσης να περιλαμβάνει διάφορα εργαλεία, με σκοπό να παρέχουν στους χρήστες έναν εύκολο τρόπο να ελεγχθεί η συνεχώς μεταβαλλόμενη κατάσταση του wiki, καθώς επίσης και έναν δικτυακό τόπο για να συζητήσουν και να επιλύσουν τα πολλά αναπόφευκτα ζητήματα, όπως πιθανότατα είναι κάποιες διαφωνίες όσον αφορά το περιεχόμενο του wiki. Το περιεχόμενο ενός wiki μπορεί επίσης να είναι παραπλανητικό, δεδομένου ότι οι χρήστες είναι πιθανό να προσθέσουν ανακριβείς πληροφορίες στη σελίδα του wiki. Ένα καθοριστικό χαρακτηριστικό της τεχνολογίας wiki είναι η ευκολία με την οποία οι σελίδες μπορούν να δημιουργηθούν και να ενημερωθούν. Γενικά, δεν υπάρχει καμία αναθεώρηση προτού να γίνουν αποδεκτές οι τροποποιήσεις. Τα περισσότερα wikis είναι ανοικτά στο ευρύ κοινό χωρίς την ανάγκη να καταχωρηθεί οποιοσδήποτε λογαριασμός χρήστη. Μερικές φορές η σύνδεση ανά session, όποτε δηλαδή θέλει να τροποποιήσει κάτι ο χρήστης, απαιτείται να αποκτήσει ένα cookie, το " wiki-signature" για να υπογράφονται αυτόματα όποιες αλλαγές και επεξεργασίες γίνονται. Οι πιο ιδιωτικοί wiki servers απαιτούν την επικύρωση των χρηστών όταν εισέρχονται. Οποιαδήποτε επεξεργασία, πάντως, μπορεί να γίνει σε πραγματικό χρόνο, και να εμφανιστούν σχεδόν στιγμιαία σε απευθείας σύνδεση τα αποτελέσματα. Αυτό μπορεί συχνά να οδηγήσει στην κατάχρηση του συστήματος. Τα wikis χρησιμοποιούνται σε επιχειρήσεις και κλειστές κοινότητες για κοινές εργασίες και οργάνωση εκδηλώσεων. Στην εκπαίδευση δεν είναι ακόμα δημοφιλή όπως τα blogs. Ωστόσο μπορούν να καλλιεργήσουν άριστα το συνεργατικό πνεύμα στην επίτευξη ενός κοινού στόχου. Επιπλέον, προσφέρουν δυνατότητες σε μια περιοχή γνώσης για ανάληψη διαφορετικών ρόλων από τους μαθητές (έλεγχος κειμένων, δομή, δημιουργία νέων σελίδων - συνδέσμων, συμπλήρωση περιεχομένου). Επίσης ενθαρρύνουν τον διαμοιρασμό της γνώσης με την ανοικτή, συνεργατική επεξεργασία κοινού περιεχομένου. *Εκπαιδευτική Αξία:* Ο ιστότοπος που επιτρέπει την

- εύκολη δημιουργία
- ομαδική εργασία
- συνεργατικότητα
- αποθήκευση αλλαγών
- σύνδεση με άλλες ιστοσελίδες και blogs
- δημιουργία διαθεματικών δραστηριοτήτων

1^ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο «Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία»

- ανέβασμα αρχείων ήχου, φωτογραφιών, video
- επεξεργασία διδακτικών σεναρίων μέσω χρήσης των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη
- δημιουργία σχολικών δικτύων[πλατφόρμα διασύνδεσης με άλλα σχολεία ή και τάξεων]
- χρήση της Ελληνικής γλώσσας

Πρόγραμμα Σωκράτης της Ε.Ε. [διάδοση πολιτισμικών στοιχείων και γλωσσών ανάμεσα σε χώρες της Ε.Ε.] <http://www.edumoodle.at/musikvs30/course> στο οποίο συμμετέχει το 11ο Δημοτικό Σχολείο Γαλατσίου από την Ελλάδα. Ο σχεδιασμός της πλατφόρμας έγινε με το moodle και την ευθύνη έχει η Αυστρία.

Αίθουσες κατηγοριών μαθημάτων

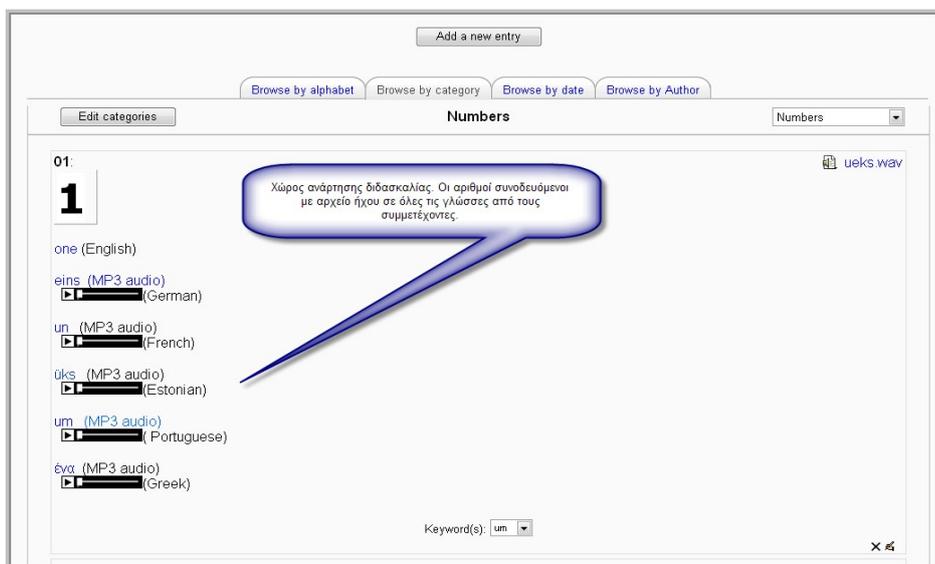
The screenshot shows the Moodle course interface for 'ALLIC: Development-Area'. The user is logged in as Vassilis Oikonomou. The main content area displays a 'Topic outline' for the 'Interactive Multilingual Dictionary' category, listing sub-topics like Greetings, Numbers, Colours, Family, School, Pets, Wild Animals, Feasts And Festivals, Clothes, Food, and Fruits. The left sidebar contains navigation links, descriptions, and activity results. The right sidebar includes administration tools, a list of participants, quickmail, messages, and recent activity.

Εικόνα 4 Πρόγραμμα Σωκράτης της Ε.Ε.

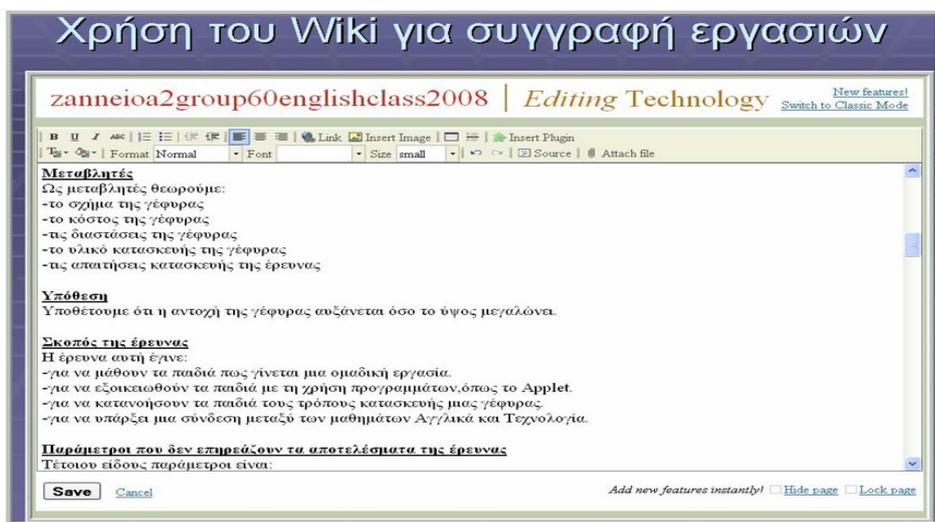
The screenshot shows the 'News forum' page. At the top, there is a notice in Greek: 'Συζήτηση ανάμεσα στους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς των σχολείων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. [Forum]'. Below this is a search bar and an 'Add a new topic' button. The forum content is displayed in a table with columns for Discussion, Started by, Replies, and Last post.

Discussion	Started by	Replies	Last post
Chapter 3	Vassilis Oikonomou	0	Vassilis Oikonomou Mo, 9 Feb 2009, 10:54
Night-reading	Sirje Lepik	1	Vassilis Oikonomou Mo, 9 Feb 2009, 12:00
Christmas in Greece through the history. From the pupils of E2 Form	Vassilis Oikonomou	1	Susana Margarida Silva Do, 1 Jan 2009, 06:46
Presentations about our schoollife	Sirje Lepik	1	Andrea Heigl So, 14 Dez 2008, 08:05
Chapter 1 is ready	Susana Margarida Silva	0	Susana Margarida Silva Mi, 10 Dez 2008, 02:22
fables	Cristina Santos	0	Cristina Santos Mo, 27 Okt 2008, 07:43
4th B	Cristina Santos	0	Cristina Santos Mo, 27 Okt 2008, 04:15
worksheet about books	Andrea Heigl	1	Cecile Chevassus-More So, 26 Okt 2008, 05:43
Letter	Sirje Lepik	0	Sirje Lepik So, 26 Okt 2008, 10:30

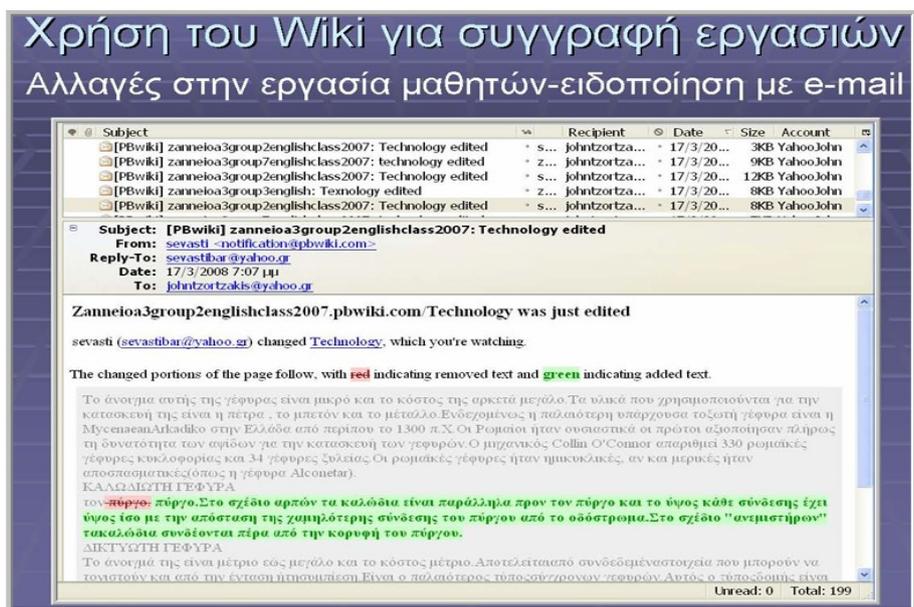
Εικόνα 5 Πρόγραμμα Σωκράτης της Ε.Ε.

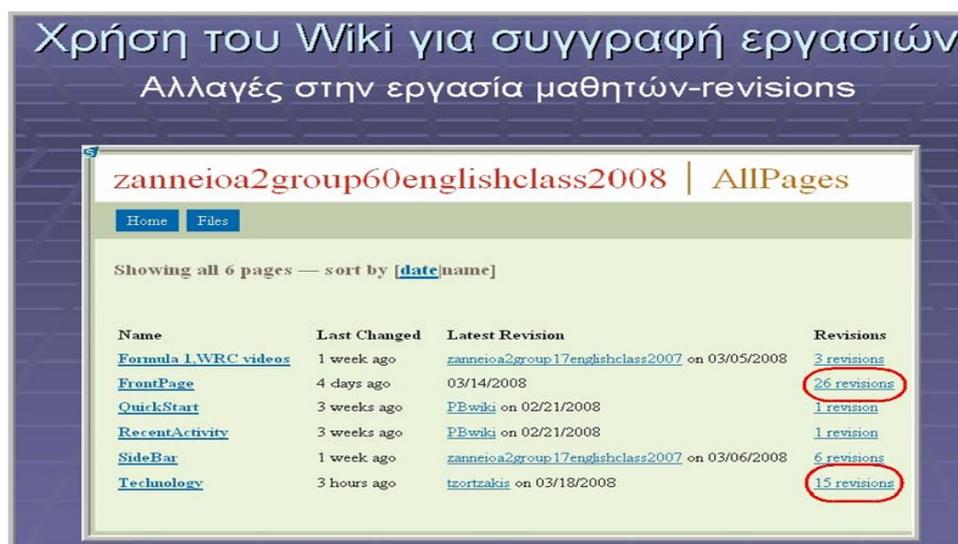
Εικόνα 6 Πρόγραμμα Σωκράτης της Ε.Ε.

Εικόνα 7 από zanneio2007.blogspot.com

Εικόνα 8 από zanneio2007.blogspot.com

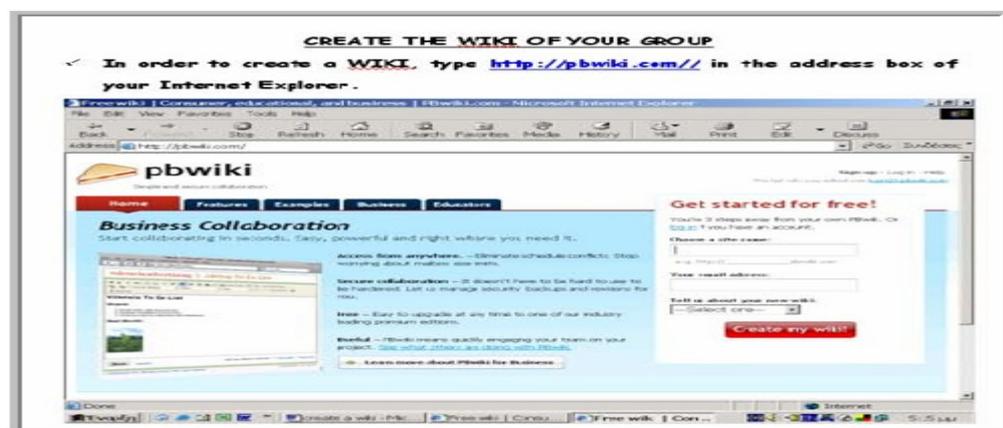

Εικόνα 8 από zanneio2007.blogspot.com

Τα πιο σημαντικά wiki

- Wikipedia
- Wikinsider
- WikiZnania
- World66 Travel Wiki
- Susning.nu
- TWikiWeb
- Wikinfo

• WikiWikiWeb *Δημιουργία Wiki* Η δημιουργία ενός wiki είναι αρκετά απλή. Υπάρχουν οι λεγόμενες wiki farms, που είναι ένας διακομιστής ή πολλοί μαζί και παρέχουν φιλοξενία σε ένα wiki ή ένα σύνολο από wikis. Το μόνο που έχει να κάνει είναι να επισκεφτεί κάποιος που επιθυμεί να δημιουργήσει ένα wiki είναι να επισκευτεί μία wiki farm και ακολουθώντας τις οδηγίες να κατασκευάσει το δικό του wiki. Η διαδικασία για δημιουργία wiki στο pbwiki είναι αρχικά ο χρήστης να επιλέξει την δημιουργία νέου wiki. Στη συνέχεια, να βάλει ένα όνομα για το wiki, κωδικό και email και είναι έτοιμο. Οι περισσότερες wiki farms έχουν οδηγίες για βοήθεια και έναν χώρο στον οποίο μπορεί κάποιος να πειραματιστεί και να δει πως είναι το περιβάλλον και ο τρόπος γραψίματος (αμμοδοχείο). Παραθέτουμε ορισμένες Ιστοσελίδες ανοίγματος και σχεδίασης Wiki. <https://secure.pbwiki.com/signup.wiki>, <http://www.screwturn.eu/MainPage.ashx>, <http://www.mediawiki.org/wiki/MediaWiki/el>. Κάποιες προτεινόμενες wiki farms για κατασκευή wiki είναι: www.wikispaces.com, <http://twiki.org>, <http://seedwiki.com>, <http://editthis.info>, <http://tilewiki.pbwiki.com/>.

Εικόνα 9 Δημιουργία wiki από <http://pbwiki.com>

6. Δημιουργία Ιστοσελίδας με το Webnode

Γιατί χρειάζομαι τις ιστοσελίδες;

Είναι ενδιαφέρον να έχει κανείς ιστοσελίδες στο Διαδίκτυο. Πριν ξεκινήσουμε όμως είναι πολύ σημαντικό να ξέρουμε τους λόγους για τους οποίους θα κατασκευάσουμε τις ιστοσελίδες, τις πληροφορίες που θα εντάξω στο περιεχόμενο και το είδος του κοινού που θα τις επισκέπτεται. Για παράδειγμα αν θέλω να φτιάξω την προσωπική ιστοσελίδα μου θα πρέπει να σκεφτώ τις πληροφορίες που θα έχω και να τι χωρίσω σε υποκατηγορίες για να φτιάξω το μενού. Ίσως το κοινό μου να είναι οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται για την ιστορία στο Δημοτικό Σχολείο και τον τρόπο που εγώ διδάσκω το μάθημα αυτό. Ίσως γενικές πληροφορίες για μένα και τα ενδιαφέροντα μου για εύκολο στην πρόσβαση Βιογραφικό Σημείωμα κλπ. Οι ιστοσελίδες είναι οργανικές, αλλάζουν συνεχώς οπότε αν κάτι δε μου αρέσει αργότερα θα πρέπει να μπορώ εύκολα να το αλλάξω στο μέλλον. Αντίθετα από ένα blog, ένας ιστοχώρος είναι πραγματικά σκληρός στην οργάνωση και διαχειρίζεται και αυτή είναι επειδή δεν έχει οποιοδήποτε λογισμικό στο οπίσθιο μέρος για να το υποστηρίξει και όλα εκδίδονται, προστίθενται ή αφαιρούνται μέσω της πηγής HTML του ιστοχώρου άμεσα. Το Bloggers είναι πραγματικά τυχερό σε αυτήν την περίπτωση δεδομένου ότι συνήθως πάντα έχουμε ένα λογισμικό Ιστού για να μας υποστηρίξουμε στο οπίσθιο μέρος π.χ. Wordpress, Blogger. Η παραγωγή ιστοχώρου έχει θεωρηθεί από καιρό εργασία των επαγγελματιών πιθανώς λόγω της γνώσης κωδικοποίησης που απαιτείται αλλά η εφεύρεση **WYSIWYG** (Τι βλέπετε είναι αυτό που παίρνετε) οι οικοδόμοι ιστοχώρου τον έχουν καταστήσει εύκολο για τους αρχαίους και κωδικοποίηση-noobs-κωδικοποίηση για να κάνουν έναν επαγγελματικό ιστοχώρο πρακτικά. Το Webnode είναι δροσερός νέος WYSIWYG οικοδόμος ιστοχώρου που διευκολύνει πραγματικά τους χρήστες να χτίσουν τους στιγμιαίους ιστοχώρους χωρίς απαίτηση οποιασδήποτε εμπειρίας κωδικοποίησης. Τροφοδοτείται κοντά **Ajax** (Ιστός 2.0 γλώσσα) γι' αυτό και δεν υπάρχει ανησυχία για να προσθέσετε/να αφαιρέσετε το περιεχόμενο από τις σελίδες του ιστοχώρου σας δεδομένου ότι είναι όλα γίνονται σε ώρα πτήσης χρησιμοποιώντας έλξη-και-πτώση, όλες οι ευχαριστίες σε Ajax. Δεν εγκαθιστάτε κανένα λογισμικό, το λογισμικό του είναι ήδη εγκατεστημένο στα πρότυπα της επεξεργασίας κειμένου [Word] και το καλύτερο είναι απολύτως ελεύθερος να χρησιμοποιήσει και να το ενημερώσει κάποιος από όποιον υπολογιστή θέλει φτάνει αυτός να συνδέεται στο Internet. Επίσης διαθέτει δικό του FTP άρα και το ανέβασμα πληροφοριών, εικόνων κ.λ.π. γίνεται απευθείας και πολύ γρήγορα. Διαθέτει μια σειρά από εργαλεία [μηχανές] όπως ψηφοφορίες, φόρμες, έτοιμες σελίδες πρότυπα, ψηφιακούς χάρτες κ.λπ. εάν δεν θέλουμε να αρχίσουμε από την αρχή, μπορούμε να επιλέξουμε πάνω από 40 πρότυπα ιστοχώρου.

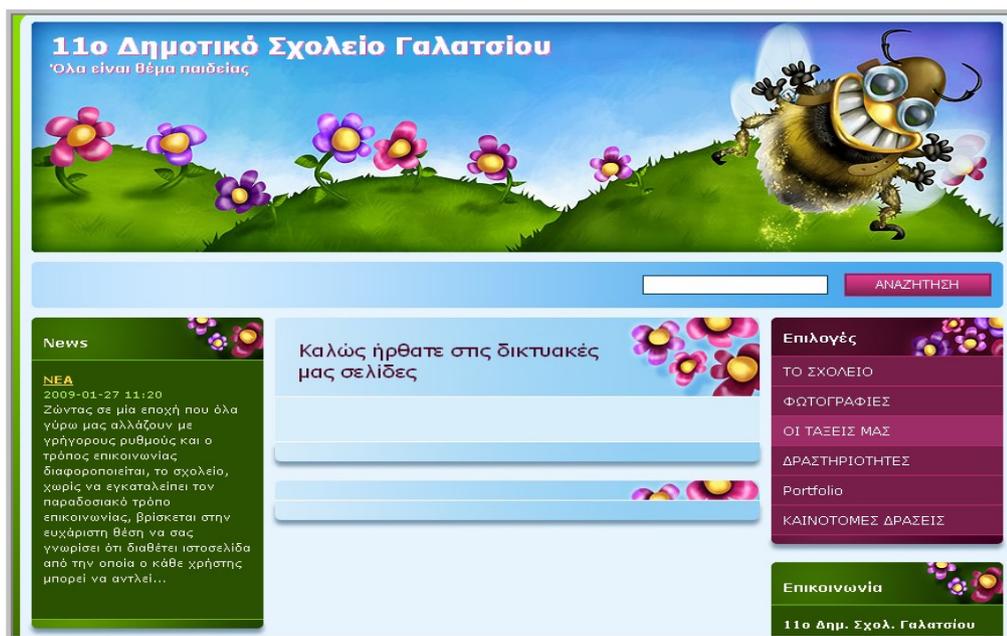
Εικόνα 10 Δημιουργία Ιστοσελίδας από <http://www.webnode.com>

Το άνοιγμα του ιστοχώρου γίνεται από τη Διεύθυνση <http://www.webnode.com/> ακολουθώντας τρία στάδια φτάνει να δώσετε ένα e-mail για την ενεργοποίηση της ιστοσελίδας. Ο νέος ιστοχώρος φιλοξενείται δωρεάν έχοντας χώρο στον server 100MB καθώς και η Διεύθυνσή σας. Έχουμε όμως τη δυνατότητα να αλλάξουμε το domain π.χ. από [<http://zourelidis.webnode.com>] που είναι δωρεάν σε <http://www.zourelidis.com> με ένα

πολύ μικρό κόστος αυξάνοντας ταυτόχρονα και τον χώρο σας στον server σε 250 MB. Μερικά σχολεία της Πρωτοβάθμιας που οικοδόμησαν ιστοσελίδες με το Webnode είναι τα <http://11dimgalatsiou.webnode.com>, <http://53dimathinon.webnode.com>.

Εικόνα 11 Ιστοσελίδα του 53^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αθηνών

Εικόνα 12 Ιστοσελίδα του 11^{ου} Δημοτικού Σχολείου Γαλατσίου

Η δημιουργία και εκμάθησή του έγινε από τον ίδιο στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Β Επιπέδου της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με πολύ μεγάλη ανταπόκριση από τους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτικούς.

7. Επίλογος

Οι μαθησιακές πλατφόρμες ή διαδικτυακά ημερολόγια ή ιστολόγια που παρουσιάσαμε αποτελούν μια νέα τεχνολογία πληροφoρίας και επικοινωνίας που βασίζεται στο διαδίκτυο. Δημιουργούνται και συντηρούνται πολύ πιο εύκολα από τις «παραδοσιακές» ιστοσελίδες. Έχουν ασκήσει καταλυτική επίδραση στον τομέα της ενημέρωσης και της λογοτεχνίας. Στην παρούσα εργασία παρουσιάσαμε τρεις μαθησιακές πλατφόρμες για τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που σαν στόχο έχουν την εξοικείωσή τους με την συγκεκριμένη τεχνολογία, για να είναι σε θέση να προάγουν το εκπαιδευτικό έργο, έχοντας ως κύριο στόχο τους τον μαθητή μέσα από την οικοδόμηση των γνώσεων.

Βιβλιογραφία

- Du H.S. και Wagner C. (2007). *Learning with Weblogs: Enhancing Cognitive and Social Knowledge Construction*. *IEEE Trans. on Professional Communication* 50
- Παπανικολάου Κ., Τσαγκάνου Γρ. και Γρηγοριάδου Μ. (2002). Αξιοποιώντας το διαδίκτυο και το λογισμικό γενικής χρήσης ως διδακτικά και μαθησιακά εργαλεία. Στο *Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα Επιμέλεια: Χρόνης Κυνηγός Ευαγγελία Δημαράκη* (σελ. 119-160) Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Dougiamas, M. (1998). A journey into constructivism. Retrieved 14 May 2006 from guide. Duffy, Peter <http://dougiamas.com/writing/constructivism.html> McDonald Janet (2006). *Blended Learning and online tutoring, a good practice guide*. Duffy, Peter D. and Bruns, Axel (2006) The Use of Blogs, Wikis and RSS in
- Web 2.0: The Future of the Internet and Technology Economy and How Entrepreneurs, Investors, Executives & Consumers Can Take Ad (Execenablers) by Dermot A. McCormack ISBN: 1587622009.
- Ανδρέατος Α. (2005). *Διδακτικές προσεγγίσεις της Πληροφορικής στη Σχολή Ικάρων*. Στο *Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Διδακτικής της Πληροφορικής»*. Κόρινθος, 7—9 Οκτ. 2005.
- Ζάνειο Πειραματικό Λύκειο Πειραιά. (2008) «Χρήση Τεχνολογιών Web 2.0» Γιάννης Τζωρτζάκης - Κατερίνα Κωστάκη. ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΕΚΑΔΕ 20 Μαρτίου 2008.
- Wikipedia (2008). *Λήμμα 'wiki'*. Διαθέσιμο από: <http://en.wikipedia.org/wiki/Wiki>. Τελευταία προσπέλαση: 25 Ιαν. 2009.
- Πρόγραμμα "Socrates" (2008) της Ε.Ε. 11^ο Δημοτικό Σχολείο Γαλατσίου. Οικονόμου Βασίλειος <http://www.edumoodle.at/musikvs30/>
- internet**
- <http://www.sizlopedia.com>
- <http://www.sizlopedia.com/2008/01/09/create-instant-websites-using-webnode-ajax-site-builder/el/>
- <http://e-learning.sch.gr/login/index.php>
- <http://blogs.sch.gr/billbas/category/B1-e-learning/>
- <http://www.screwturn.eu/MainPage.ashx>
- <http://www.mediawiki.org/wiki/MediaWiki/el>
- <http://www.webnode.com/sign-in>
- <http://www.ictscenarios.gr/>
- <http://twiki.org/>
- <http://texnoschool.pbwiki.com/Video+Tutorials>
- <http://www.edumoodle.at/musikvs30/>
- Περιοδικά**
- 2006 *Αφιέρωμα Blogs and Bloggers* (2007) Περιοδικό ΝΕΜΕΣΙΣ Ιούνιος 2007.